

Begeleiden van broertjes en zusjes

In deze folder lees je over hoe je de broertjes en/of zusjes van je nieuwe baby kunt helpen te wennen aan de nieuwe situatie in je gezin. Broertjes en/zusjes van je baby noemen we brusjes.

Wanneer een nieuwe baby wordt geboren is dat voor de andere kinderen in het gezin een grote verandering. Ook als je ze daar goed op hebt voorbereid. Is de baby te vroeggeboren en moet hij daarom in het ziekenhuis blijven, dan is dat nog ingrijpender. De brusjes moeten jouw aandacht delen, maar komen ook in een hele nieuwe omgeving: het ziekenhuis. Daar mogen ze meestal alleen kijken naar een baby met soms draadjes en slangetjes aan zijn lijf.

Ieder kind reageert op zijn eigen manier afhankelijk van zijn leeftijd en ontwikkeling op dat moment. In deze folder hebben we de kinderen verdeeld in groepen, maar de grens tussen deze groepen is niet strak. Sommige tips werken voor oudere en voor jongere brusjes. Pas toe wat voor jou goed voelt en wat voor jouw brusje werkt.

Couveusekoffertje

De vereniging Xare4neo heeft een speciaal couveusekoffertje samengesteld voor brusjes. Met de materialen in de koffer kun je je brusje betrekken bij de zorg voor je baby en uitleg geven. In de koffer zitten bijvoorbeeld een pop, een flesje, een stethoscoop, een voorleesboekje en een kleurboekje. Je mag de koffer lenen van het ziekenhuis.

Peuters

Het is belangrijk om je peuter te betrekken bij de baby.

- Maak je niet ongerust over hoe je kleuter reageert op de apparaten, draadjes en slangetjes. Peuters nemen vaak de reactie van de ouder over. Als jij doet alsof het heel

gewoon is dat de baby draadjes en slangetjes heeft, zal je peuter dat ook vinden. Vaak ziet een peuter deze dingen niet, maar heeft hij aandacht voor de baby.

- Een peuter is snel afgeleid. Zo kan hij geen aandacht geven aan de baby, omdat hij wil spelen.
- Betrek je peuter bij de baby door hem te laten helpen. Bijvoorbeeld door een luier aan te geven of iets voor je vast te houden.
- Neem speelgoed van je peuter mee naar het ziekenhuis. Speelgoed waar je peuter graag mee speelt. Bij de beschuitenbar ligt ook wat speelgoed.
- Sommige peuters vinden voorlezen fijn. Je kunt je peuter voorlezen, terwijl je met de baby buidelt. Je peuter kan dan naast je liggen, terwijl je beide kinderen voorleest. Je hebt dan een gezellig momentje met beide kinderen, je peuter leert dat de baby erbij hoort en je baby hoort jouw stem en de stem van zijn brusje. Dat geeft de baby een vertrouwd gevoel.
- Het is belangrijk om het dagritme en dagelijkse rituelen van je peuter aan te houden. Zoals het naar bed brengen van je peuter. Probeer ook regelmatig alleen met je peuter iets te doen, bijvoorbeeld een spelletje of ga samen naar de speeltuin.
- Een peuter kan nog niet vertellen wat hem dwars zit, hij zal zich vooral uiten in zijn gedrag. Meestal is dat negatief gedrag. Zo kan hij terugvallen in zijn ontwikkeling door weer een fopspeen te willen of zich als een baby gaan gedragen. Ook kan hij veel aandacht vragen op het moment dat het jou niet goed uitkomt. Dit gebeurt omdat je peuter zoekt naar zijn nieuwe plek in jullie gezin. Geeft een fopspeen je peuter houvast? Laat het toe, maar spreek ook regels af. Een regel kan zijn: je mag een fopspeen, maar alleen als je rustig komt knuffelen.

Kleuters

- Kleuters stellen vragen over wat ze zien en horen in het ziekenhuis. Leg alles uit op het niveau van je kleuter.
- Kleuters nemen snel dingen aan als 'gewoon'.
- Kleuters kunnen beter vertellen wat hun dwars zit, maar zien nog geen verbanden. Zo kan je kleuter bang zijn dat je niet meer van hem houdt door de nieuwe baby. Ook ziet een kleuter zichzelf als het middelpunt van zijn wereld. Daardoor kan je kleuter extra aandacht vragen of juist heel stil zijn (zich onzichtbaar maken).
- Sommige kleuters vallen terug in hun ontwikkeling, zij gaan bijvoorbeeld weer in hun broek plassen. Ga hier luchtig mee om, accepteer de situatie zoals hij is. Meestal gaat dit gedrag vanzelf weer over.
- Je kleuter kan zich ook heel groot gaan voelen en zich verantwoordelijk gaan gedragen. Bijvoorbeeld door heel zorgzaam voor je te zijn. Geef je kleuter daarvoor een compliment, maar geef je kleuter geen extra verantwoordelijkheden.
- Betrek je kleuter bij de zorg van de baby door hem te laten helpen. Bijvoorbeeld met het aangeven van de luier of iets voor je te pakken als je aan het buidelen bent.
- Je kleuter kan tekeningen maken voor de baby of iets voor de baby knutselen. Ook kunnen jullie samen liedjes zingen voor de baby.
- Het is belangrijk om het dagritme en dagelijkse rituelen van je kleuter aan te houden. Zoals het naar bed brengen van je kleuter. Probeer ook regelmatig alleen met je kleuter iets te doen, bijvoorbeeld een spelletje of even tv kijken.

Oudere kinderen

- Kinderen in de basisschoolleeftijd kunnen zich meestal goed uiten en vertellen wat hun dwars zit. Je kind wil soms tot in detail weten wat er aan de hand is. Hij heeft uitleg nodig. Wees duidelijk, geef uitleg op zijn niveau en wat jij denkt dat je kind kan begrijpen. Elk kind is anders en jij kent je kind het beste.

- Je kind kan conclusies trekken die niet overeenkomen met de situatie. Blijf praten met je kind. Vraag wat er in hem omgaat, wat hem dwars zit en waarover je kind zich zorgen maakt.
- Sommige kinderen vinden het moeilijk om te praten over zijn emoties. Je kind kan dan lichamelijke klachten krijgen, zoals hoofdpijn, buikpijn of problemen met eten of slapen.
- Betrek je kind in de zorg van de baby, bijvoorbeeld door hem te laten helpen, liedjes te zingen, je helpen de baby in bad te doen, je baby op schoot te nemen als dat kan. Overleg dit vooraf met de verpleegkundige.
- Print een foto van de baby in een lijstje. Je kind kan de foto op zijn kamer hangen, zodat hij altijd naar de baby kijken, de foto laten zien aan zijn vriendjes of de foto mee naar school nemen.

Vragen

Heb je vragen over je kind en of over hoe hij omgaat met de nieuwe situatie in je gezin? Bespreek je vragen met de kinderarts. Hij kan je verder helpen of verwijzen naar andere personen of organisaties.

Waar zijn we te vinden?

Haarlem Zuid

Boerhaavelaan 22
2035 RC Haarlem

(023) 224 0000

Haarlem Noord

Vondelweg 999
2026 BW Haarlem

www.spaarnegasthuis.nl

Hoofddorp

Spaarnepoort 1
2134 TM Hoofddorp

info@spaarnegasthuis.nl